

Sinds het Pentagon in november 1988 de geheimhouding rond dit 'zwarte' project deels ophief, is de F-117 in diverse conflicten ingezet waaronder Panama (1989), Irak (1991), Kosovo (1999), Afghanistan (2001) en Irak (2003).

Wereldwijde faam verwierf de F-117 tijdens de eerste Golfoorlog in 1991 waarbij 36 F-117's de openingsaanval op Bagdad leidden.

In totaal zijn er negenenvijftig F-117A productiemodellen geproduceerd, waarbij de laatste op 12 juli 1990 uit de Lockheed fabriek in Palmdale, Californië rolde. Zeven hiervan zijn sindsdien verloren gegaan waarvan één door toedoen van de vijand (op 27 maart 1990 boven Servië). Na de eerste Golfoorlog in 1991 werd de 37th Tactical Fighter Wing op Tonopah in Nevada, alwaar de Stealth eerst gestationeerd waren,

gedeactiveerd en werden alle operationele F-117's ondergebracht bij de 49th Fighter Wing (FW) op Holloman AFB, New Mexico.

Als gevolg van de voorgenomen pen-

sionering van de F-117's zijn in 2006 al het Detachment 1 van de 53rd Test & Evaluation Group en het 7th Fighter Squadron, alias de 'Stealth School', opgeheven.

F-117 OT&E

Die eerste eenheid, een vooruitgeschoven post van de 53rd Wing op Eglin Air Force Base, Florida, vloog met een enkele F-117A (bijgenaamd "The Dragon") vanaf Holloman. Beter bekend als het "Dragon Test Team" was dit de enige Operationele Test en Evaluatie (OT&E) eenheid binnen de Amerikaanse luchtmacht die sinds de oprichting in 1982 het F-117 Stealth Fighter programma ondersteunde met het onder operationele omstandigheden ontwikkelen en evalueren van overlevingstechnieken, aanvalstactieken maar ook verdere verbeteringen in hardware, software, wapens en tactieken. Zij leverde ook tactische en technische expertise aan de US Air Force, het Pentagon en de luchtvaartindustrie wat betreft de F-117 als wapensysteem, toekomstige bijna-onzichtbare (stealth) concept ontwikkelingen en de

techniek hoe deze in te zetten.

Een van de meest opmerkelijke kenmerken van deze bijzondere Nighthawk was toch wel zijn kleur. In tegenstelling tot de operationele vloot, waarvan alle vliegtuigen in een zwarte radar absorberende verflaag getooid zijn, vloog de test-Stealth in het grijs rond. De principiële reden was dat de eenheid bezig was met een serie van testen die onder de gemeenschappelijke naam *F-117 Mission Effectiveness - Force Development Evaluation (FDE)* ondergebracht waren. Op hetzelfde moment ondersteunde de eenheid ook testen van de *F/A-22 Daytime Force Protection Evaluation* en de *Low Observable (LO) Strike Force* waarvoor deze grijze kleur ook benodigd was.

Bewegende doelen

Vast staat dat over een periode van een aantal jaren deze grijze Nighthawk testen heeft uitgevoerd om de F-117 in staat te stellen om aanvallen te kunnen uitvoeren op bewegende doelen (*Attack on Moving Targets*), tijd-kritische doelen (*Time Sensitive Targeting*) en voor andere F-117's doe-

Deze bijzondere formatie omvat een F-117A van elk squadron van de 49ste Fighter Wing: 7th Fighter Squadron 'Scream'n Demons', 8th FS 'Black Sheep' en het 9th FS 'Flying Knights' samen met het toestel van de commandant van het 49ste Operations Group. [Foto's: Marnix Sap]